

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Ιούλιος 2021

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης, καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά το γενικό κλίμα στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διεξάγονται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

Περίληψη

Τον Ιούνιο 2021, το οικονομικό κλίμα βελτιώθηκε περαιτέρω με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να αυξάνεται κατά 6,2 μονάδες σε σύγκριση με τον Μάιο 2021. Η αύξηση του ΔΟΣ προήλθε κυρίως από περαιτέρω ενδυνάμωση του επιχειρηματικού κλίματος στον τομέα των υπηρεσιών και βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.

Στις υπηρεσίες το κλίμα σημείωσε νέα μεγάλη άνοδο λόγω καλύτερευσης της τρέχουσας κατάστασης και προς τα πάνω αναθεώρησης των προσδοκιών για τον κύκλο εργασιών κατά το επόμενο τρίμηνο. Στο λιανικό εμπόριο και στη μεταποίηση το επιχειρηματικό κλίμα βελτιώθηκε ελαφρώς, ως αποτέλεσμα πιο αισιόδοξων εκτιμήσεων για τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων κατά το επόμενο τρίμηνο. Στις κατασκευές το επιχειρηματικό κλίμα κατέγραψε μικρή υποχώρηση, αφού οι επιχειρήσεις αναθεώρησαν προς τα κάτω τις προσδοκίες για τον αριθμό των εργαζομένων τους κατά το επόμενο τρίμηνο.

Τον Ιούνιο οι καταναλωτές αξιολόγησαν λιγότερο αρνητικά την πρόσφατη οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και εμφανίστηκαν πιο αισιόδοξοι σχετικά με τη μελλοντική οικονομική κατάσταση τόσο των νοικοκυριών τους όσο και της χώρας, με αποτέλεσμα τη βελτίωση του καταναλωτικού κλίματος.

Τον Ιούνιο η αβεβαιότητα ανάμεσα σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς, καθώς και καταναλωτές σημείωσε υποχώρηση.

Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Υπουργείο Οικονομικών και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Co-funded by
the European Union

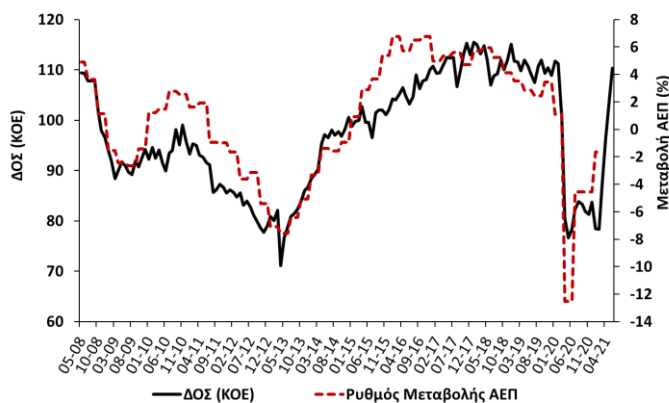

Τον Ιούνιο 2021, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο αυξήθηκε κατά 6,2 μονάδες σε σύγκριση με τον Μάιο 2021 (Διάγραμμα 1, Πίνακας 1), επιστρέφοντας στα επίπεδα του 2019 και ξεπερνώντας τον μακροχρόνιο μέσο όρο του (100 μονάδες). Η ανοδική πορεία του ΔΟΣ τους τελευταίους τέσσερις μήνες υποδηλώνει την ισχυροποίηση της δυναμικής ανάκαμψης της οικονομίας.

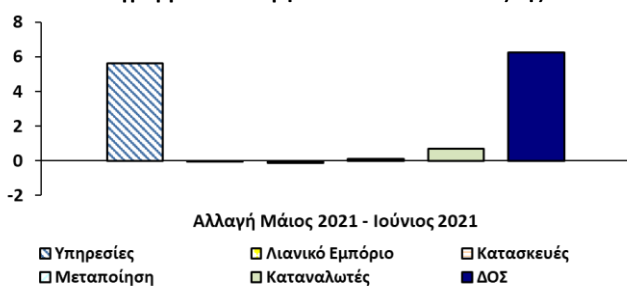
Η αύξηση του ΔΟΣ προήλθε κυρίως από περαιτέρω ενδυνάμωση του επιχειρηματικού κλίματος στον τομέα των υπηρεσιών και βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης (Διάγραμμα 2). Στους υπόλοιπους τομείς καταγράφηκαν μικρότερες μεταβολές στο επιχειρηματικό κλίμα, οι οποίες έχουν και χαμηλότερη συνεισφορά στον ΔΟΣ.

Τον Ιούνιο η αβεβαιότητα ανάμεσα σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς, καθώς και καταναλωτές σημείωσε υποχώρηση (Πίνακας 1).

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ¹

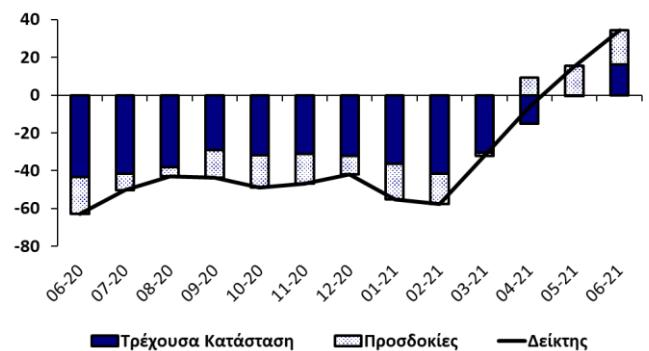
Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της

Στον τομέα των **υπηρεσιών** το επιχειρηματικό κλίμα σημείωσε νέα μεγάλη άνοδο, λόγω καλύτερευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 3, Πίνακας 1). Συγκριτικά με τον Μάιο, οι αξιολογήσεις για την πορεία των επιχειρήσεων κατά τους τελευταίους τρεις μήνες σε όρους οικονομικής κατάστασης, κύκλου εργασιών και απασχόλησης ήταν θετικότερες. Τον Ιούνιο

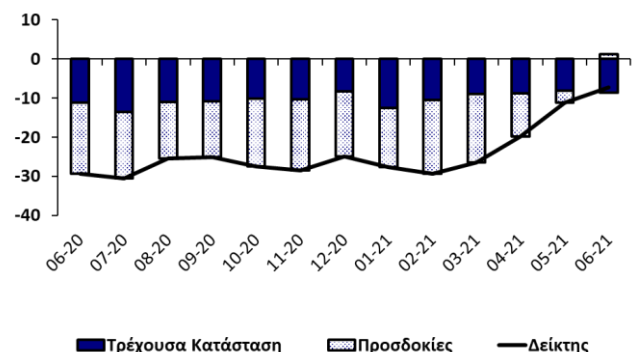
οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για το επόμενο τρίμηνο αναφορικά με τον κύκλο εργασιών και την απασχόληση καταγράφηκαν πιο αισιόδοξες. Οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω. Παρά τη σημαντική βελτίωση του κλίματος στις υπηρεσίες τους τελευταίους τέσσερις μήνες, το επιχειρηματικό κλίμα στον υποτομέα ξενοδοχείων και εστιατορίων αποτυπώνεται ιδιαίτερα βεβαρημένο συγκριτικά με άλλους υποτομείς, αν και διαφαίνονται σημάδια σταδιακής ανάκαμψης.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο λιανικό εμπόριο το επιχειρηματικό κλίμα καλυτέρευσε ελαφρώς λόγω βελτίωσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1). Τον Ιούνιο οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις του τελευταίου τριμήνου ήταν λιγότερο αρνητικές. Αντίθετα, οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα επίπεδα των αποθεμάτων κατέγραψαν αυξητικές τάσεις, επιβαρύνοντας το κλίμα. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το επόμενο τρίμηνο σχετικά με τις πωλήσεις, τις παραγγελίες σε προμηθευτές και τον αριθμό των εργαζομένων ήταν πιο αισιόδοξες απ' ό,τι τον Μάιο. Οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης παρέμειναν γύρω στα θετικά επίπεδα του περασμένου μήνα.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

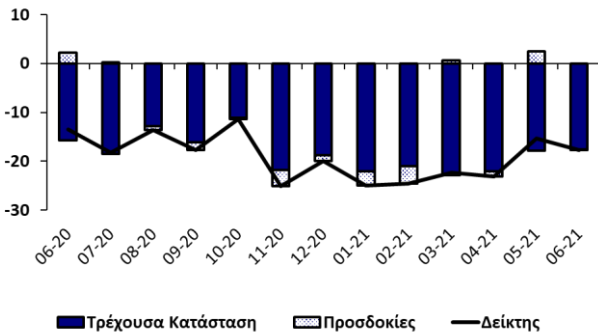

Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα κατέγραψε μικρή υποχώρηση λόγω χειροτέρευσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1). Οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων τον Ιούνιο σχετικά με τη δραστηριότητά τους το τελευταίο τρίμηνο και τα υπό

¹ Ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ (διορθωμένο ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: Στατιστική Υπηρεσία).

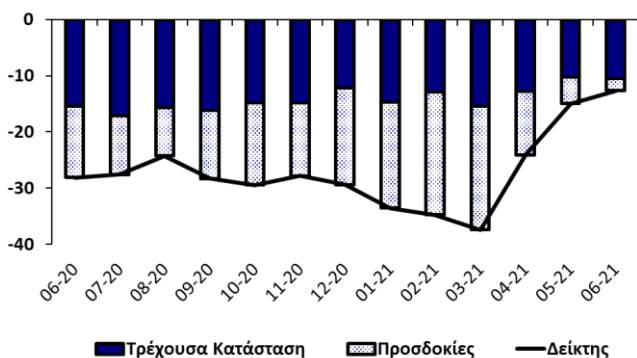
εξέλιξη έργα δε σημείωσαν ουσιαστικές μεταβολές από τα επίπεδα του περασμένου μήνα. Συγκριτικά με τον Μάιο, οι εκτιμήσεις για τον αριθμό των εργαζομένων κατά το επόμενο τρίμηνο ήταν πιο απαισιόδοξες, ενώ οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα πάνω για τρίτο συνεχόμενο μήνα.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα σημείωσε οριακή άνοδο λόγω βελτίωσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1). Τον Ιούνιο οι απαντήσεις για την παραγωγή του τελευταίου τριμήνου ήταν ευνοϊκότερες, ενώ οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων, καθώς και για τις τρέχουσες συνολικές παραγγελίες παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες. Αντίθετα, οι απαντήσεις σχετικά με τις τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές ήταν αρνητικότερες απ' ό,τι τον Μάιο. Τον Ιούνιο οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου καταγράφηκαν πιο αισιόδοξες, ενώ οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω. Οι προσδοκίες για τον αριθμό των εργαζομένων δεν έχουν σημειώσει ουσιαστικές μεταβολές τους τελευταίους τέσσερις μήνες, αντικατοπτρίζοντας σταθερότητα στην απασχόληση του τομέα βραχυχρόνια.

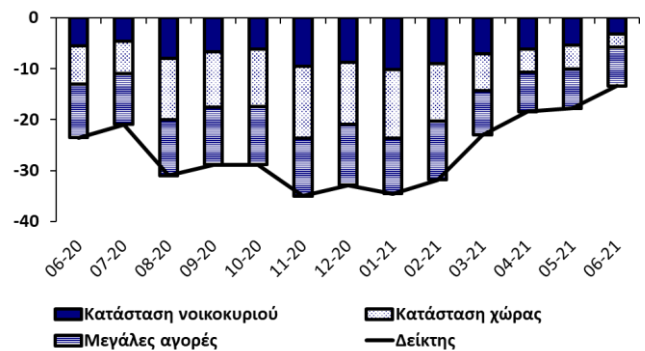
Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** σημείωσε βελτίωση τον Ιούνιο (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1). Οι καταναλωτές τον Ιούνιο αξιολόγησαν λιγότερο αρνητικά απ' ό,τι τον Μάιο την πρόσφατη οικονομική κατάσταση τόσο των νοικοκυριών τους όσο και της Κύπρου

γενικότερα. Ταυτόχρονα, οι προσδοκίες των καταναλωτών για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους, αλλά και της χώρας γενικότερα αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω. Επιπρόσθετα, τον Ιούνιο οι καταναλωτές παρουσίαστηκαν λιγότερο απαισιόδοξοι για τις συνθήκες στην αγορά εργασίας κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Διάγραμμα 7: Δείκτης Οικονομικού Κλίματος – Καταναλωτές (συνεισφορά συνιστωσών)

Τον Ιούνιο οι αξιολογήσεις για την πορεία των τιμών των καταναλωτικών αγαθών κατά τους τελευταίους 12 μήνες ήταν λιγότερο αρνητικές, αποτυπώνοντας κάποια αντιστροφή των καθοδικών τάσεων από τον Μάρτιο και μετά. Οι προσδοκίες για τις τιμές κατά τους επόμενους 12 μήνες αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω.

Οι απαντήσεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές ήταν λιγότερο δυσμενείς συγκριτικά με τον Μάιο. Ωστόσο, οι καταναλωτές παραμένουν περίπου το ίδιο διστακτικοί όπως και τον Μάιο σε σχέση με μελλοντικές δαπάνες για μεγάλες αγορές. Οι αξιολογήσεις για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για αποταμίευση βελτιώθηκαν οριακά τον Ιούνιο, αν και οι καταναλωτές παρέμειναν το ίδιο αρνητικοί όπως και τον Μάιο ως προς το ενδεχόμενο αποταμίευσης κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 6,2 μονάδες σε σχέση με τον Μάιο, συνεχίζοντας την ανοδική του πορεία για τέταρτο συνεχόμενο μήνα. Το επιχειρηματικό κλίμα βελτιώθηκε στις υπηρεσίες, στο λιανικό εμπόριο και στη μεταποίηση, με πιο αξιοσημείωτη την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις υπηρεσίες που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τον ΔΟΣ. Το κλίμα ανάμεσα στους καταναλωτές, επίσης, κατέγραψε άνοδο, συμβάλλοντας στην αύξηση του ΔΟΣ. Αντίθετα, το κλίμα στις κατασκευές επιδεινώθηκε ελαφρώς. Τον Ιούνιο η αβεβαιότητα σημείωσε υποχώρηση σε όλους τους τομείς, καθώς και ανάμεσα στους καταναλωτές.

Πίνακας 1: Δείκτες και διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων ανά ερώτηση ¹

Μήνας	2020							2021					
	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	78,5	82,3	83,8	83,3	81,9	81,3	83,7	78,5	78,4	87,3	96,5	104,1	110,3
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-63	-50	-43	-44	-49	-47	-42	-55	-58	-32	-6	15	35
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ³	-60	-63	-59	-34	-51	-42	-49	-56	-62	-47	-29	-2	20
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	-70	-62	-55	-53	-45	-51	-48	-54	-63	-45	-16	1	29
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	-59	-26	-15	-45	-51	-47	-30	-56	-48	-6	27	47	54
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	-17	2	9	-5	-1	1	1	-12	-9	-13	0	2	4
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	-2	7	-4	4	11	5	-3	-15	-15	-10	-3	2	6
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-18	-15	-10	-7	-14	-6	-9	-4	-18	-10	-1	7	5
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{4,5}	63	40	59	48	32	44	58	62	67	42	65	45	32
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-29	-31	-25	-25	-28	-28	-25	-28	-29	-26	-20	-11	-7
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	-52	-53	-54	-51	-50	-51	-50	-54	-49	-49	-47	-49	-37
Τρέχοντα αποθέματα ³	-18	-12	-21	-19	-19	-20	-25	-17	-18	-22	-21	-24	-11
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	-54	-51	-43	-43	-52	-55	-50	-45	-56	-52	-33	-9	4
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	-52	-48	-41	-42	-49	-55	-52	-48	-49	-51	-36	-14	-1
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	-1	0	-2	-1	1	0	0	0	-2	0	0	-1	1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	0	2	3	5	2	1	4	1	-3	3	-1	9	10
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{4,5}	53	57	60	71	76	80	78	77	67	68	62	65	57
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-13	-18	-14	-18	-11	-25	-20	-25	-25	-22	-23	-15	-18
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	-39	-33	-9	-15	-9	-32	-24	-34	-34	-39	-24	-4	-3
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-31	-37	-26	-32	-22	-44	-38	-44	-42	-46	-44	-36	-35
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	5	1	-2	-3	-1	-7	-2	-6	-7	1	-2	5	-1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-6	8	5	-4	2	-2	-8	-1	1	0	11	20	29
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{4,5}	53	46	44	38	52	66	57	57	52	56	43	41	33
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-28	-28	-24	-28	-29	-28	-29	-34	-35	-37	-24	-15	-13
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	-63	-66	-56	-59	-61	-57	-60	-56	-53	-65	-58	-38	-28
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-67	-60	-61	-61	-62	-67	-70	-64	-69	-67	-55	-52	-53
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-21	-60	-66	-51	-70	-69	-62	-68	-78	-82	-69	-54	-68
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-20	-9	-14	-13	-18	-23	-33	-20	-30	-20	-17	-21	-22
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	-38	-31	-26	-37	-44	-39	-52	-57	-66	-66	-34	-14	-7
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-1	0	-1	-1	-2	-3	-1	-2	-2	0	0	1	0
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-3	6	-1	-1	-1	-1	-3	-4	1	-2	1	3	1
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{4,5}	53	51	49	62	60	68	73	76	64	69	60	61	56
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Καταναλωτικό Κλίμα – Δείκτης ²	-24	-21	-31	-29	-29	-35	-33	-35	-32	-23	-18	-18	-13
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες ³	-14	-13	-17	-15	-15	-18	-20	-20	-22	-24	-20	-19	-13
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	-8	-5	-15	-12	-10	-20	-15	-20	-14	-4	-5	-3	0
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	-25	-32	-44	-44	-49	-58	-64	-68	-67	-72	-71	-71	-56
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	-30	-25	-48	-43	-45	-56	-49	-54	-45	-29	-19	-19	-11
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	-13	-13	-16	-18	-19	-17	-17	-21	-25	-20	-17	-17	-13
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	-17	-16	-13	-17	-19	-15	-10	-21	-16	-13	-9	-9	-12
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ⁴	51	51	66	60	57	66	62	60	48	40	36	23	13
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-35	-30	-39	-42	-32	-49	-53	-51	-42	-35	-31	-38	-32
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες ³	-42	-40	-44	-45	-45	-46	-48	-44	-46	-35	-31	-31	-30
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-28	-20	-19	-16	-24	-19	-24	-16	-23	-19	-21	-21	-19
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες	-35	-39	-28	-28	-40	-39	-40	-35	-31	-32	-38	-33	-33
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	17	15	16	21	19	14	14	15	18	17	14	15	17
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης νοικοκυριού ^{4,5}	4	7	7	4	6	16	9	12	4	2	0	6	-4

Σημειώσεις: ¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχικές διακυμάνσεις (seasonally adjusted). ² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf και https://ec.europa.eu/info/files/revised-consumer-confidence-indicator_en. ³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα. ⁴ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δε διορθώνονται ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted). ⁵ Διαφορά μεταξύ του ποσοστού ερωτώμενων που θεωρεί ότι η μελλοντική οικονομική κατάσταση (της επιχείρησης/ του νοικοκυριού) είναι δύσκολο να προβλεφθεί από το ποσοστό αυτών που θεωρεί ότι είναι εύκολο να προβλεφθεί.

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ

Τηλέφωνο: 22893660, Τηλεομοιότυπο: 22895027

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: erc@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα: www.erc.ucy.ac.cy

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο και συντονίζονται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος *Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys*. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων* μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

* Χριστίανα Αναξαγόρου (email: anaxagorou.christiana@ucy.ac.cy)

* Έφη Καλορκώτη (email: kalorkoti.efi@ucy.ac.cy)

* Νικολέττα Πασιουρτίδου (email: n.pashourtidou@ucy.ac.cy)

* Μαριάννα Χαραλάμπους (email: charalambous.a.marianna@ucy.ac.cy)

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.